

Hvor viktig er egentlig fiskeriene for kysten?

- Om verdiskaping, ringvirkninger og sånn

Årsmøte i Råfisklaget, Tromsø, 9/5 2023

Audun Iversen
Forsker, Nofima

Nofima har studert næringsstruktur i snart 50 år

Rapport 27/2019 • Utgitt august 2019

Driftsundersøkelsen i fiskeindustrien Driftsårene 2016 og 2017

Thomas Nyrud & Bjørn Inge Bendiksen

RAPPORT
RINGVIRKN
AV SJØMAT

Ringvirkninger av havbruk,
fiskeri- og fisketurisme i Troms
og Finnmark

FISKEN OG FOLKET

Audun Iversen (red.), Øystein Hermansen,
Edgar Henriksen, John Roald Isaksen,
Petter Holm, Bjørn-Inge Bendiksen,
Thomas Nyrud, Kine Mari Karlsen,
Patrick Berg Sordahl og Bent Dreyer

Orkana

• Utgitt

Verdiskaping og ringvirkninger
fra fiskeflåten i 2021

Rapport 40/2021 • Utgitt desember 2021

Ringvirkninger fra havbruksnæringen i Nord-Troms I utvalgte kommuner

Roy Robertsen og Audun Iversen

MENON-PUBLIKASJON NR. 126/2

Av Per Fredrik F. Johnsen, Lotte Leming Rognås, Jo
Blomgren, Øystein Fjellidal, Roy Robertsen, Audun I

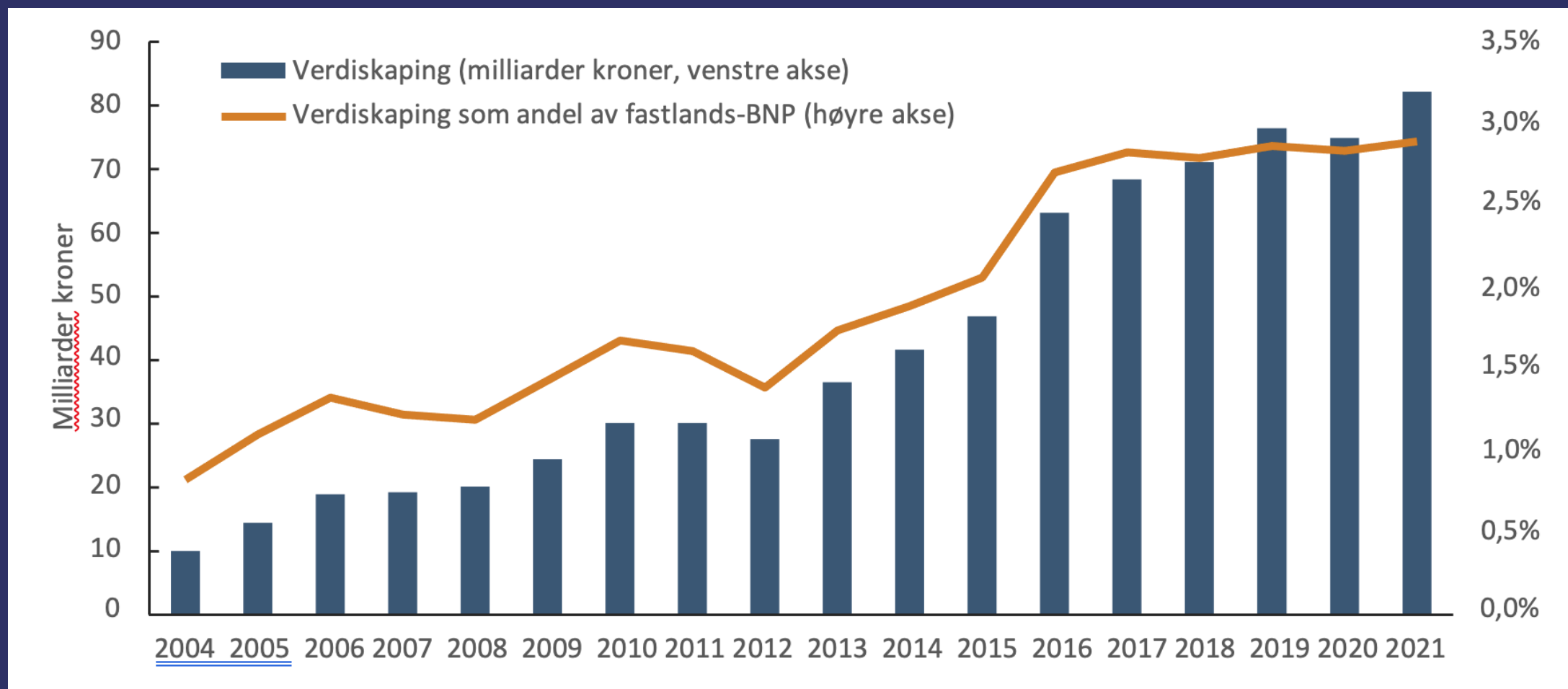
Sjømatleverandørnæringen 2021 – Oversikt og analyse

NORCE rapport 31-2021

Av Atle Blomgren, Øystein M. Fjellidal, Ursula Landazuri-Tveteraas,
Jonas Erraia, Roy Robertsen og Audun Iversen

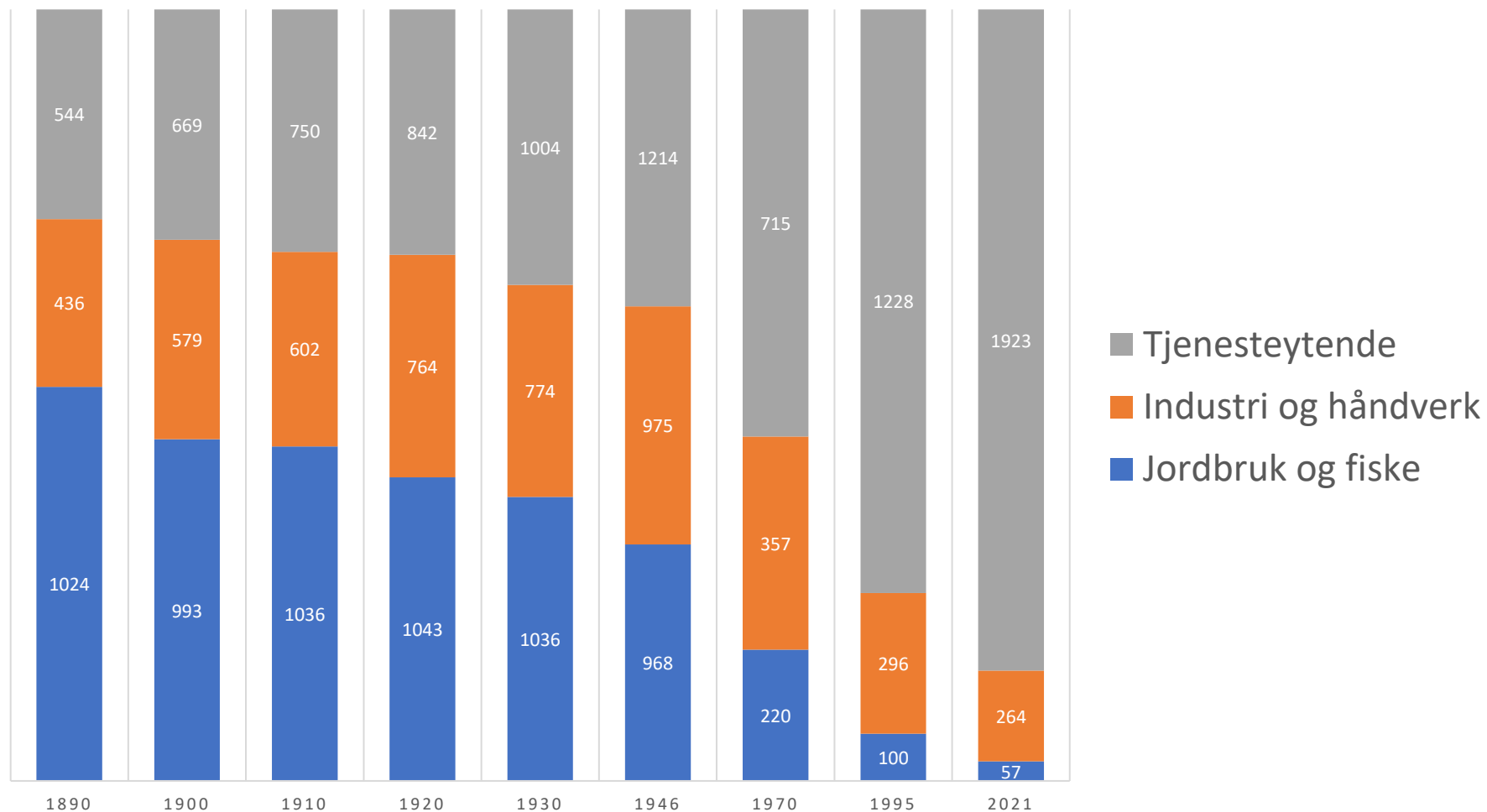

Sjømatnæringen blir viktigere for Norge

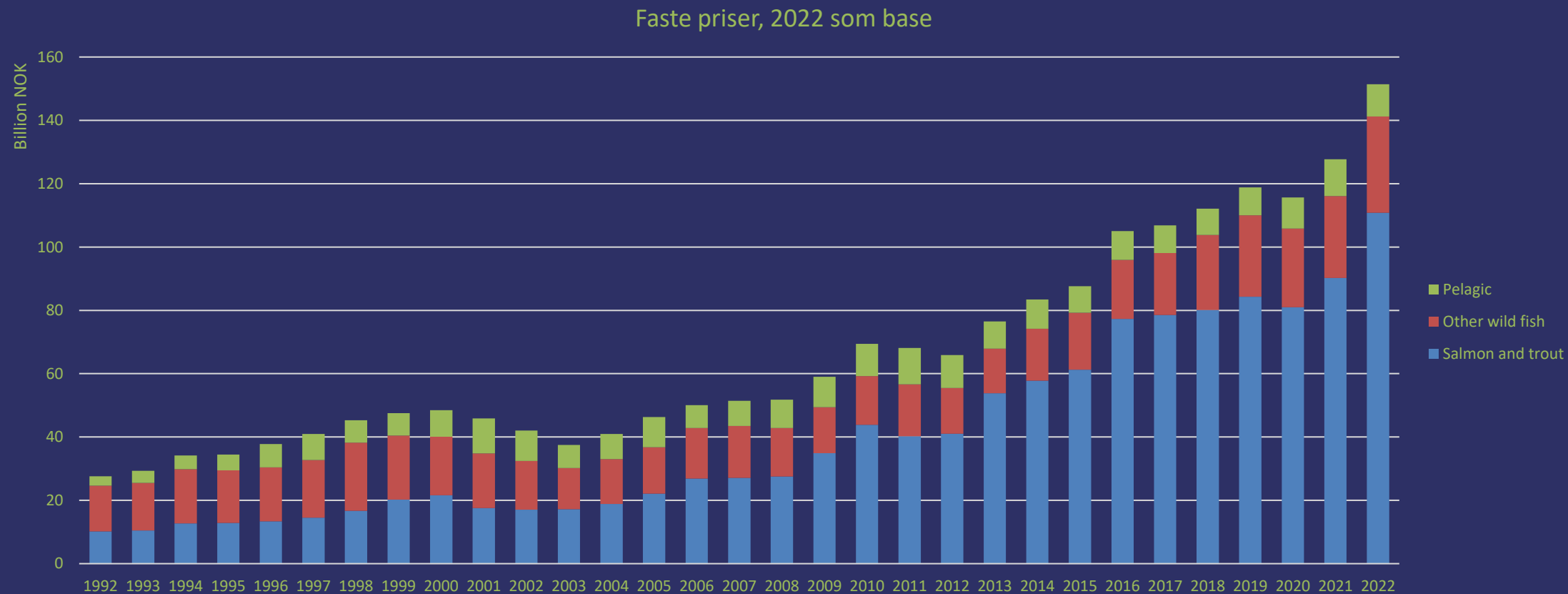

Helt på tvers av langsiktige trender!

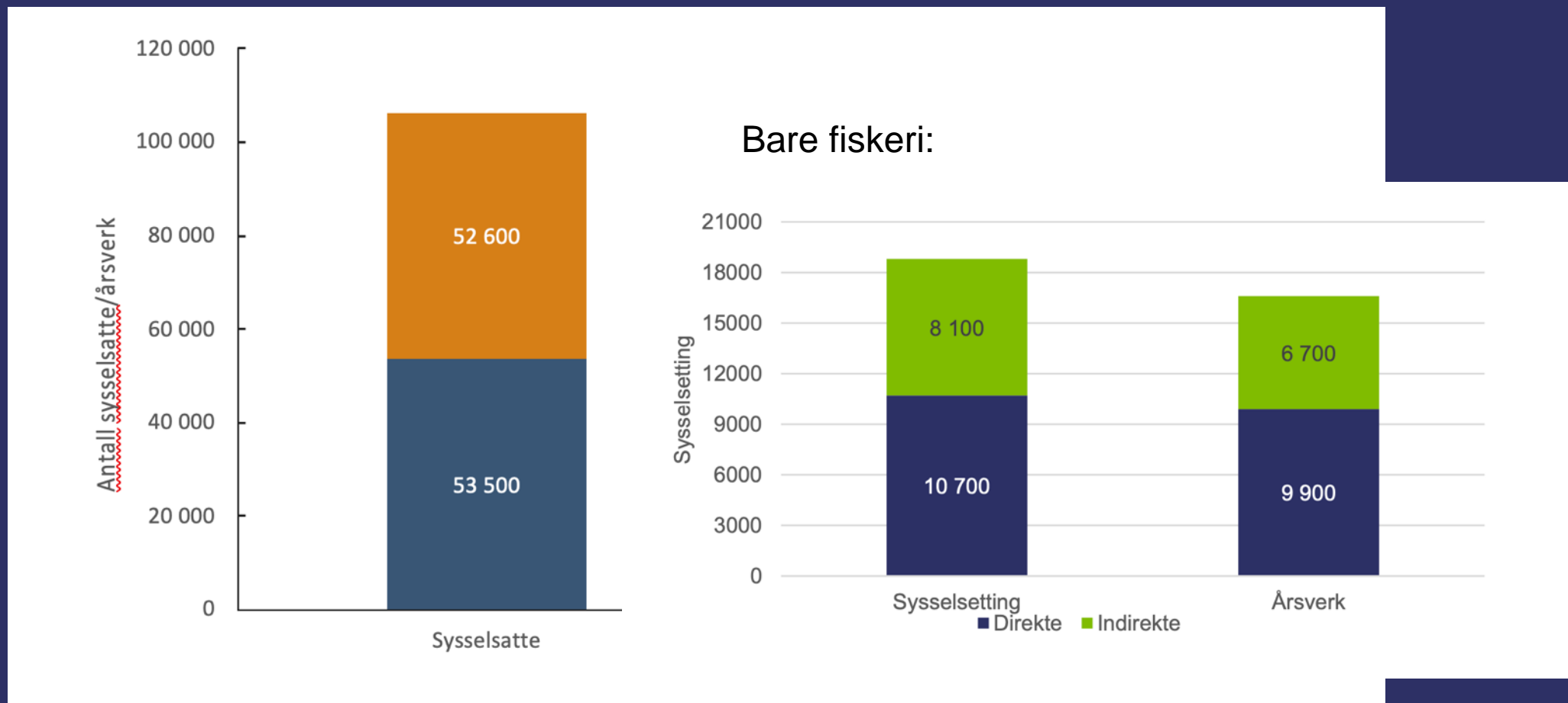
FRA PRIMÆR TIL TERTIÆRNÆRINGER

Eksportverdi (faste priser, 2022 som basis)

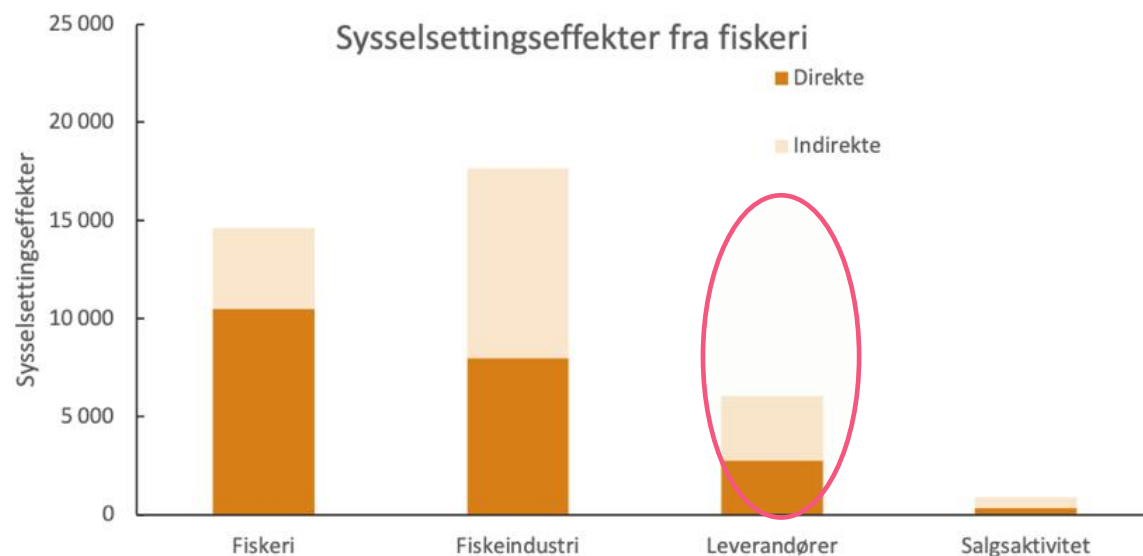
Ringvirkninger like store som direkte sysselsetting

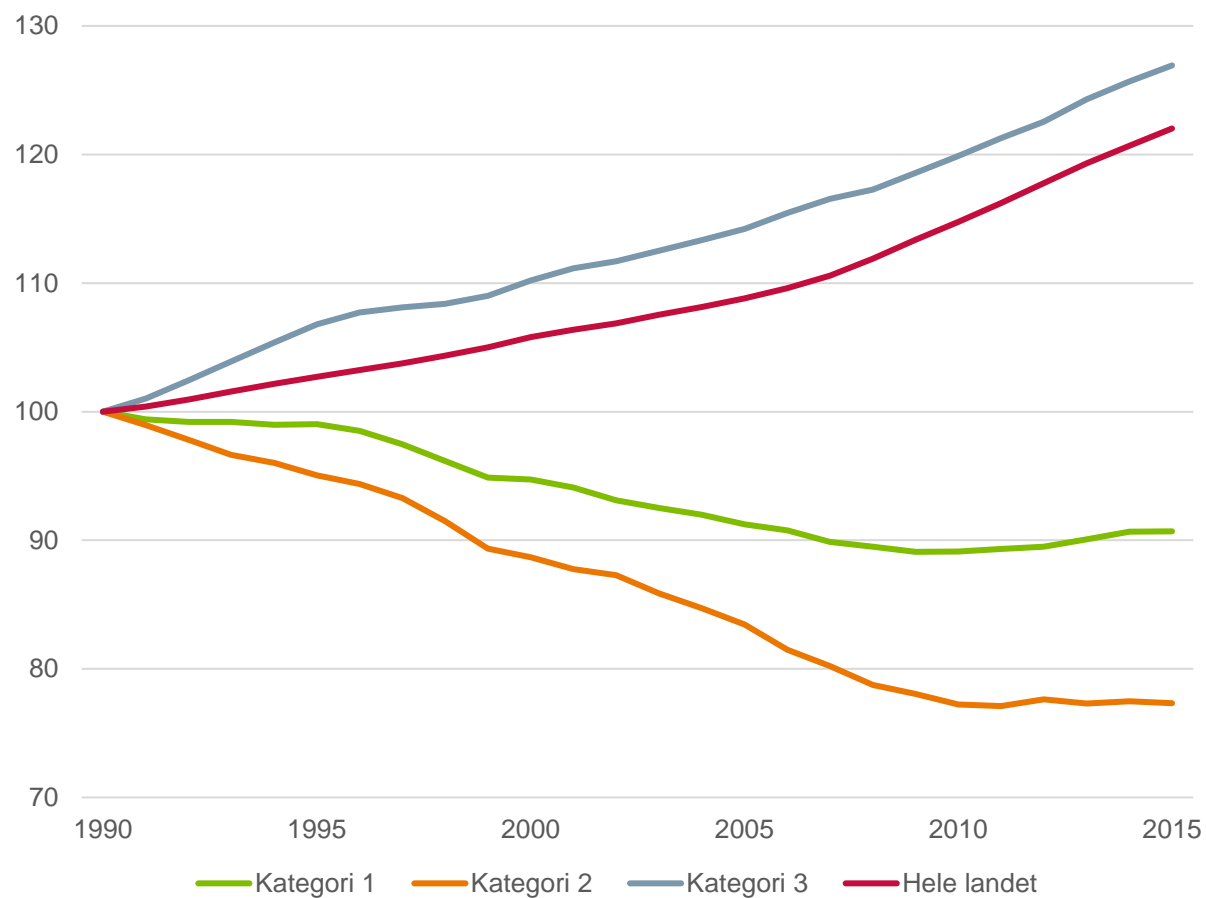
Villfisk: 44 tusen årsverk

Oppdrett: 63 tusen årsverk

Figur A-7. Samlede sysselsettingseffekter fra fiskeri. Fordelt på hovedgruppe. Kilde: Menon Economics, Norge

Men så var det demografien...

Byregioner

Landet som helhet

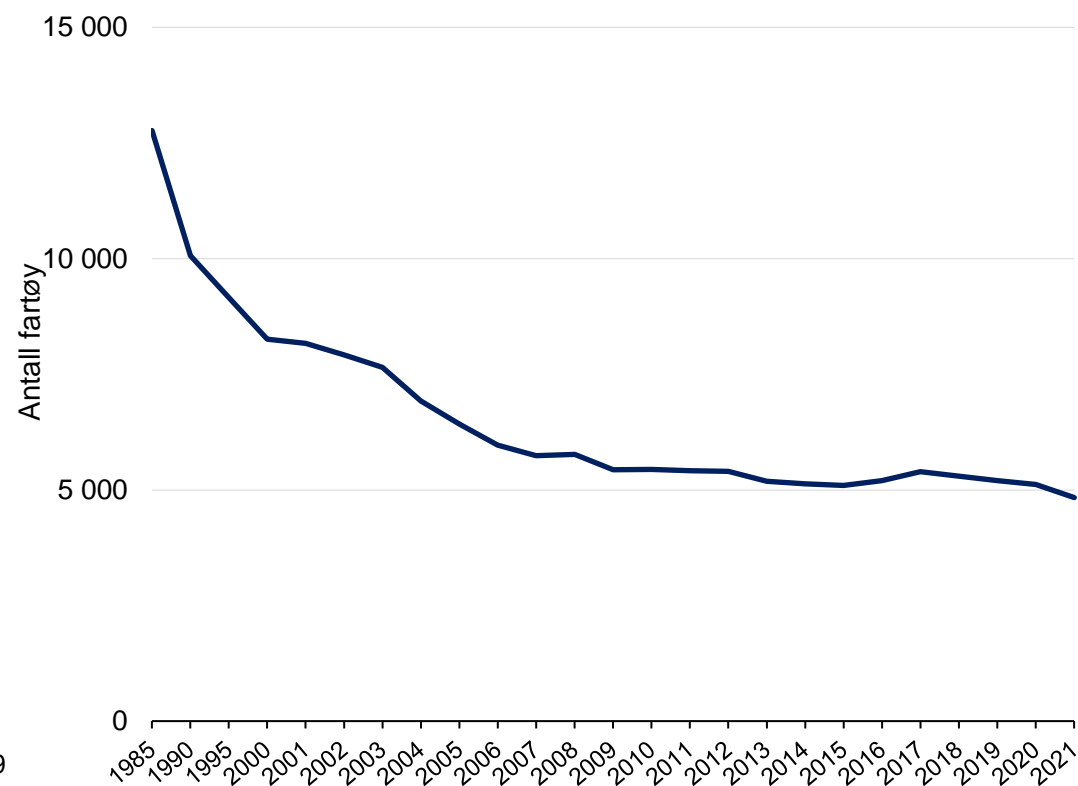
Litt fiskeriavhengige kommuner

Mest fiskeriavhengige kommuner

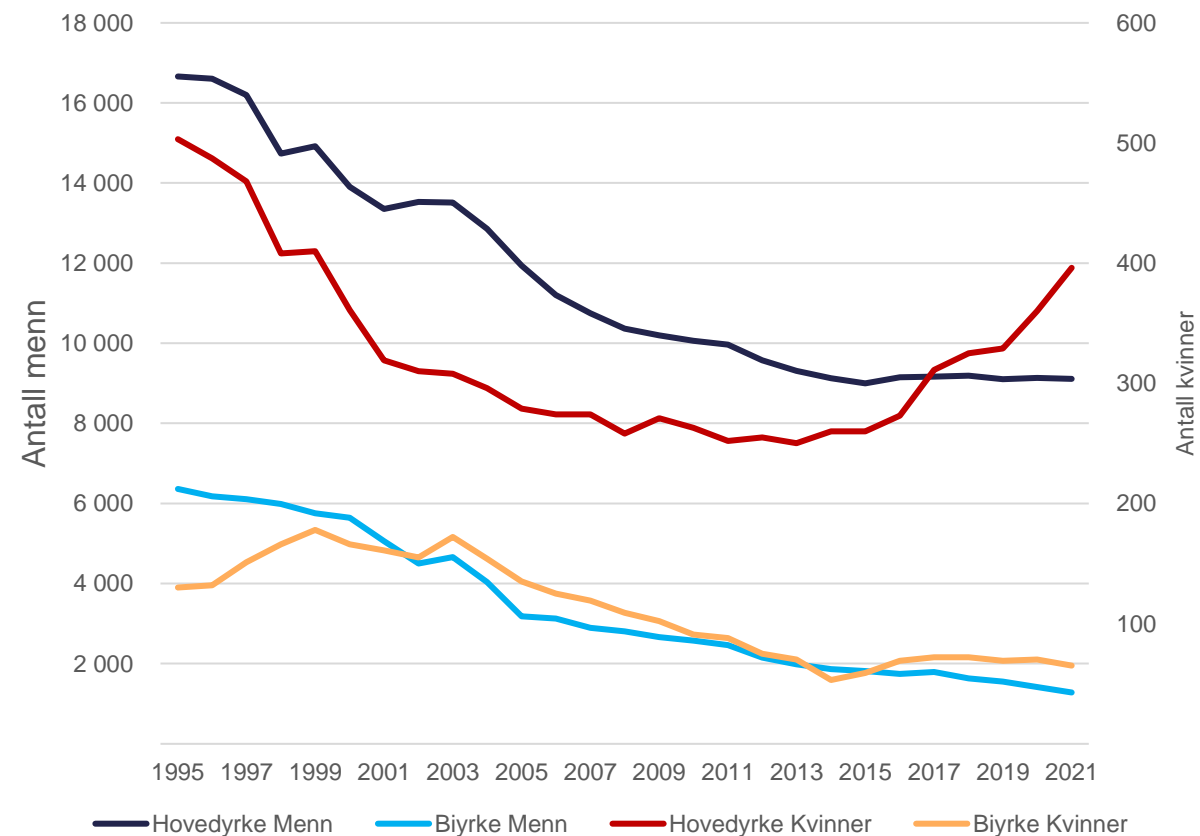

(Litt) færre aktive fartøy

Færre fiskere, men flere kvinner

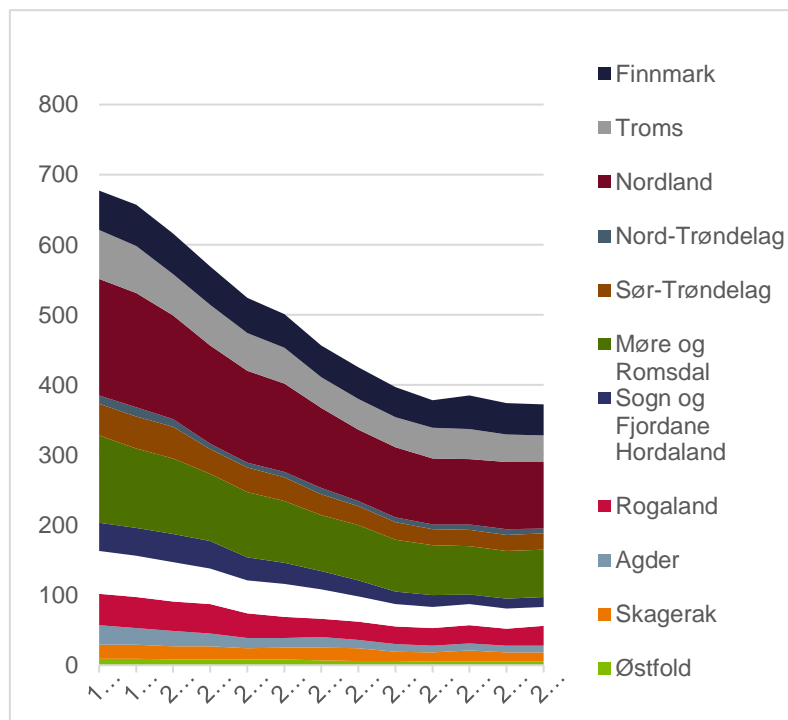
Konsekvenser for industri og samfunn:

Strukturering gir:

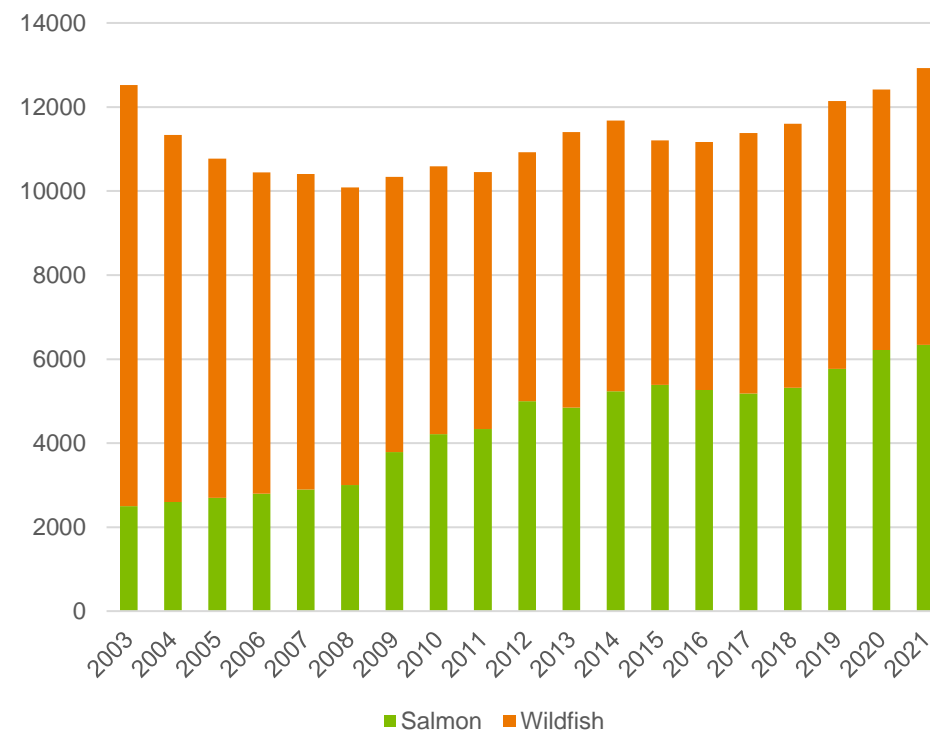
- Færre fartøy
- Færre fangster
- Større fangster
- Kortere sesong

Mottak

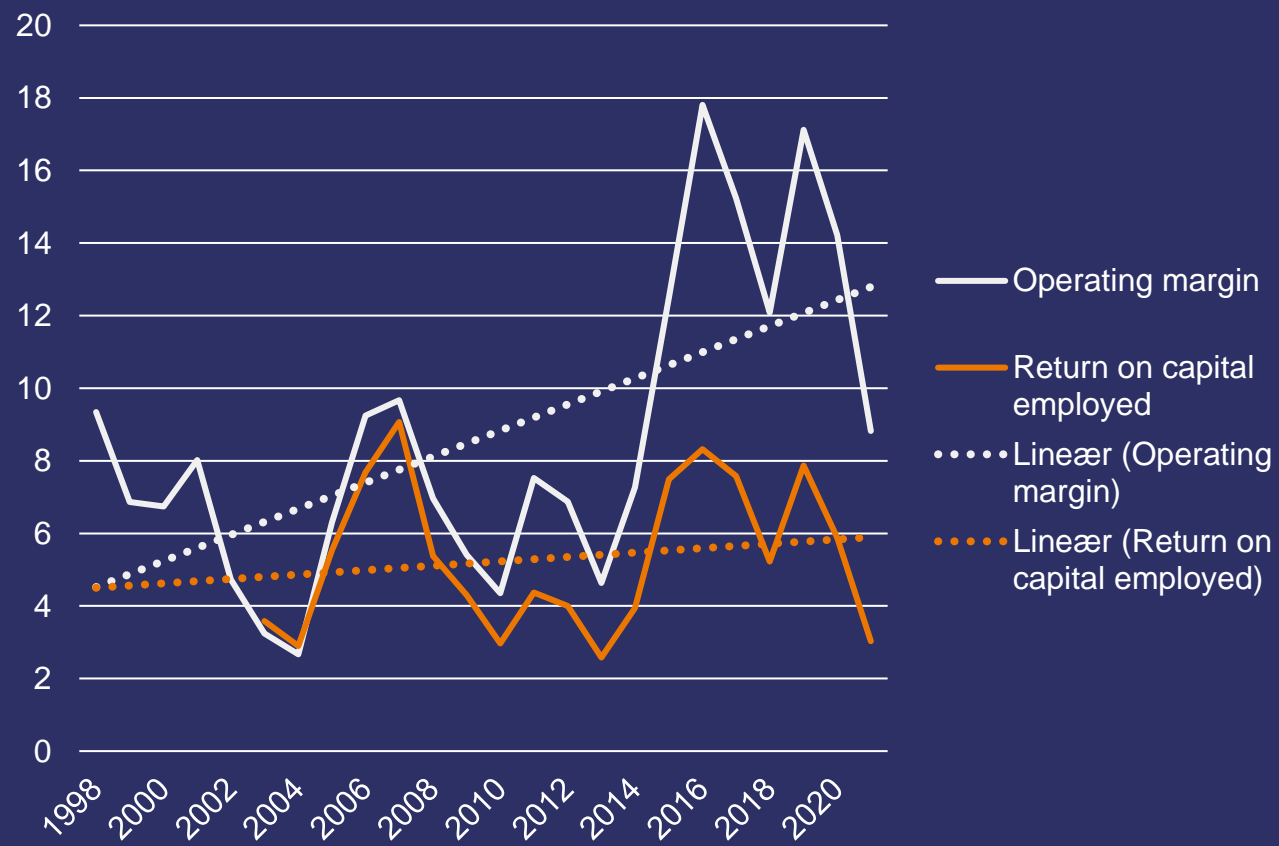

Syssetling i (villfisk-)industrien

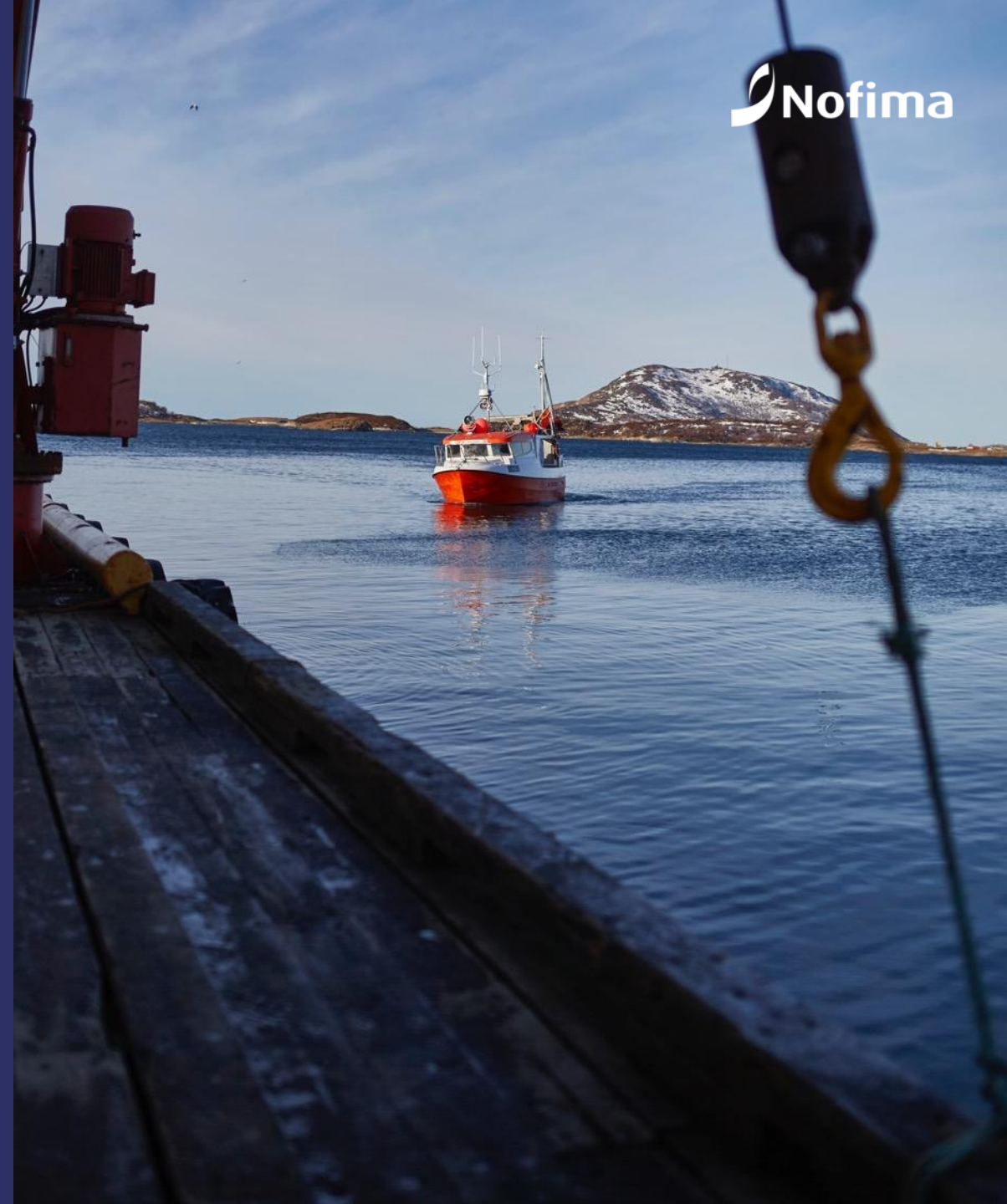

Utflating rundt 2014

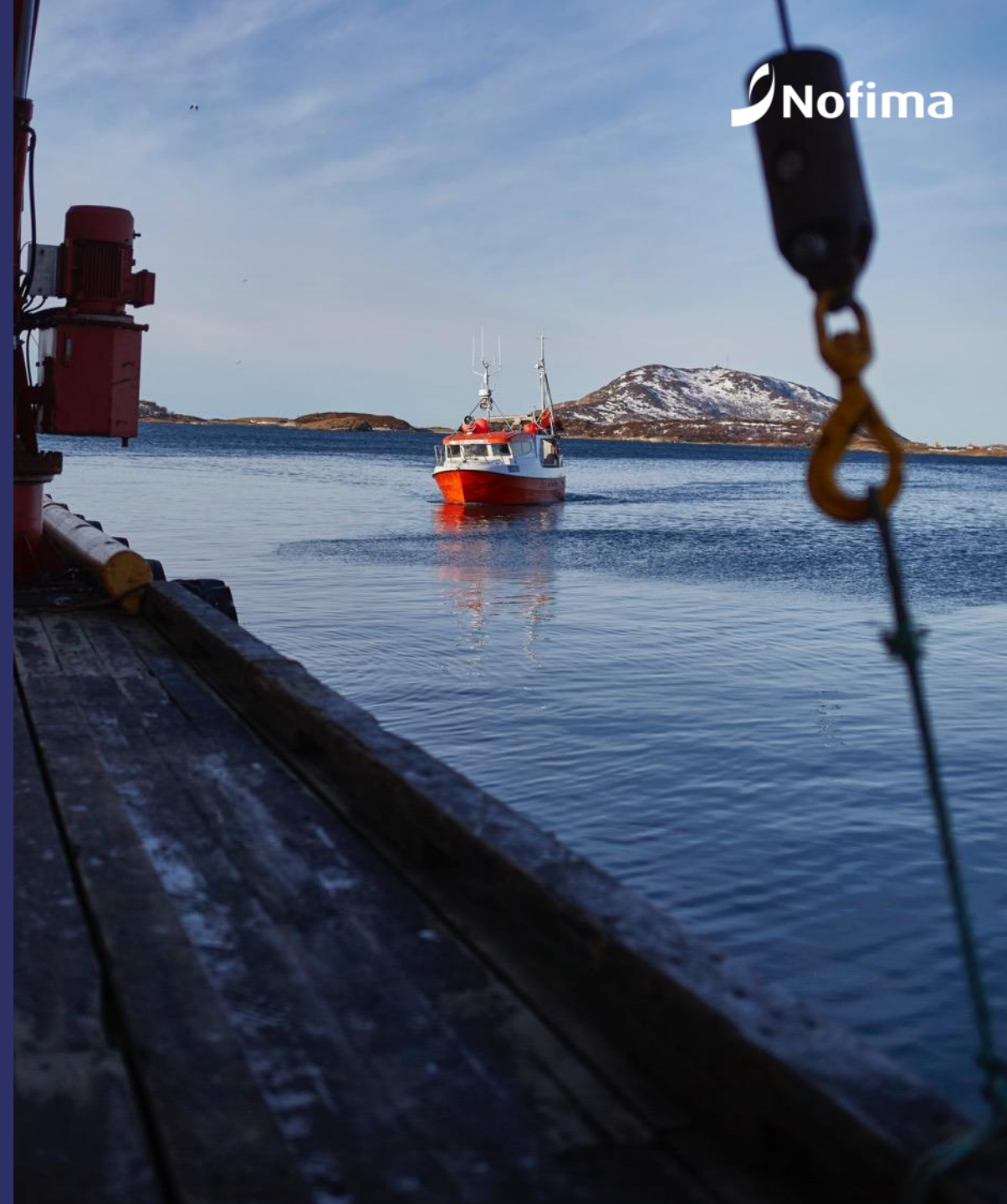
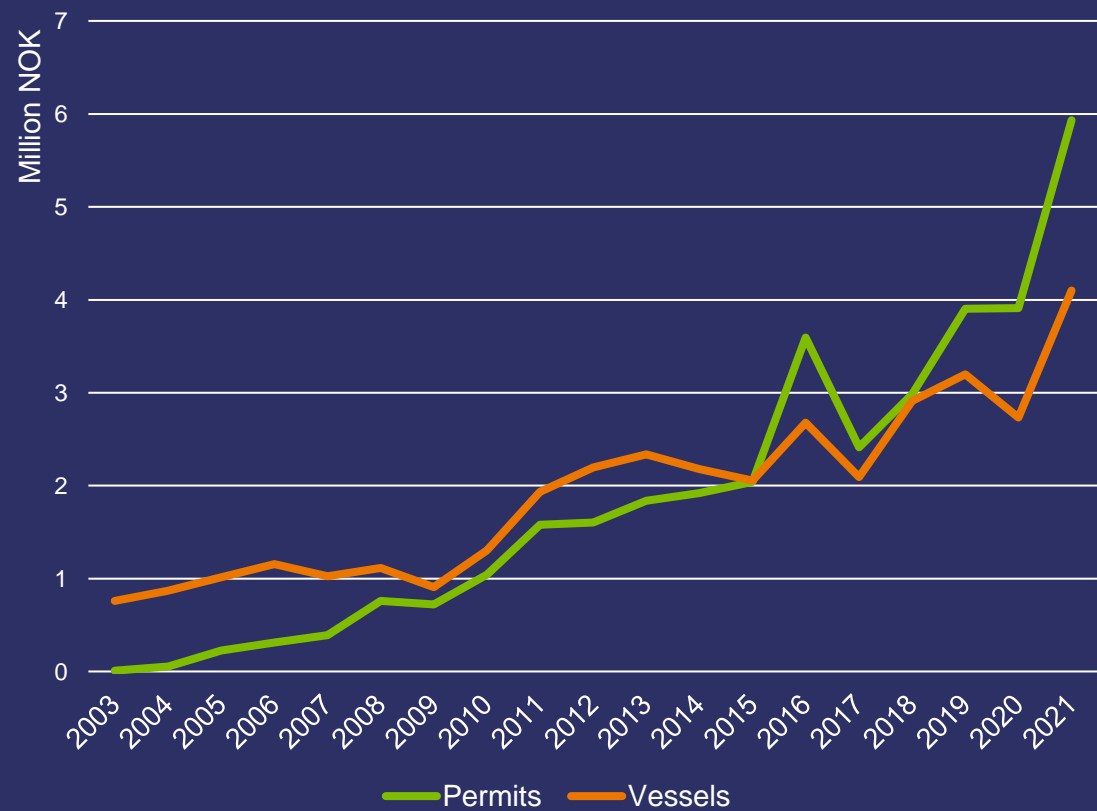
Økt lønnsomhet i flåten

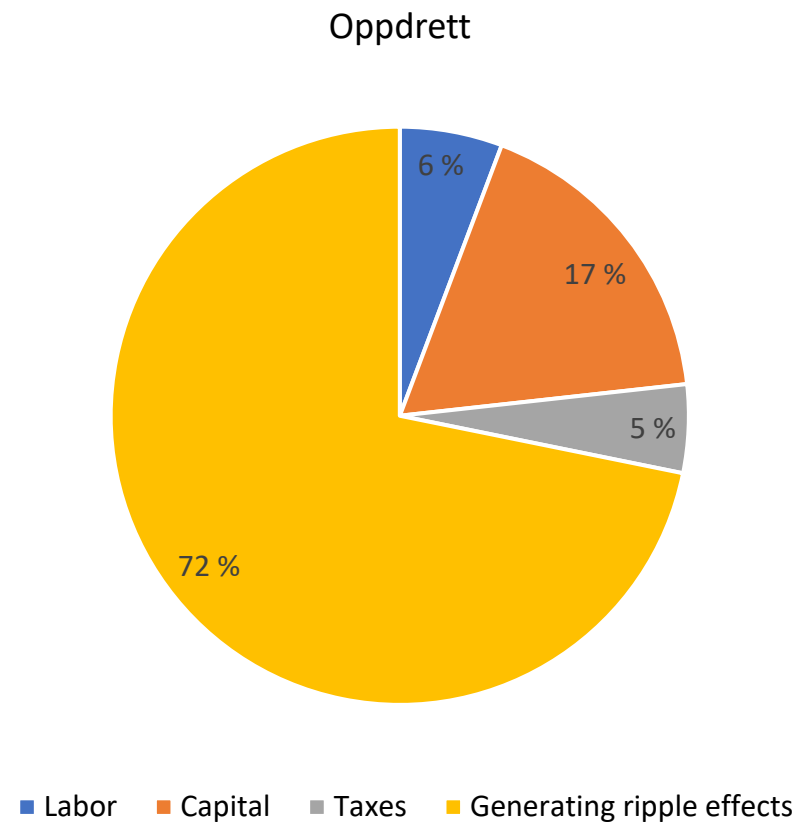
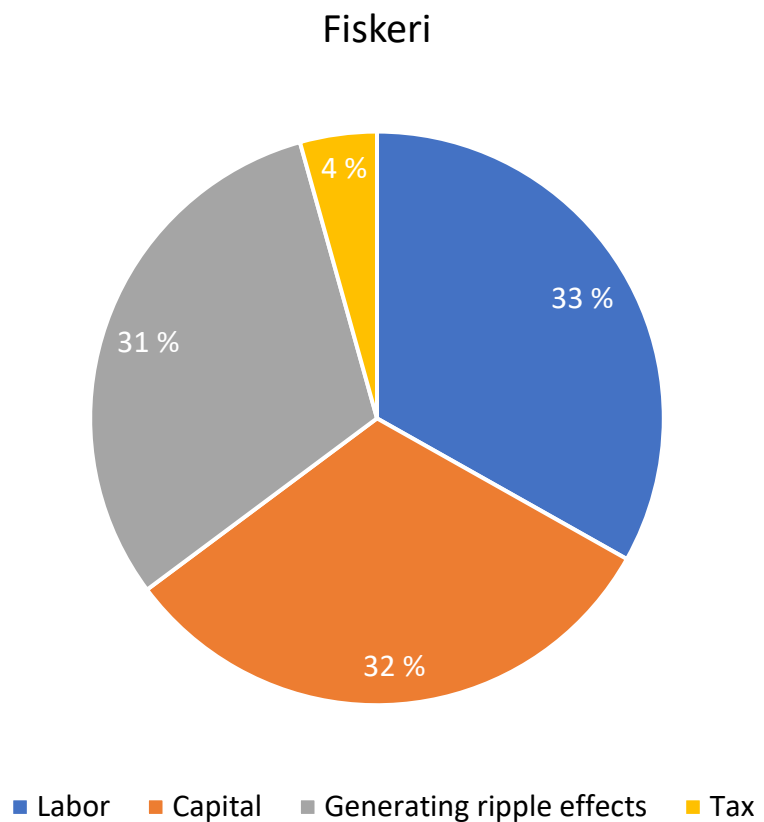
Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelser, kystflåte

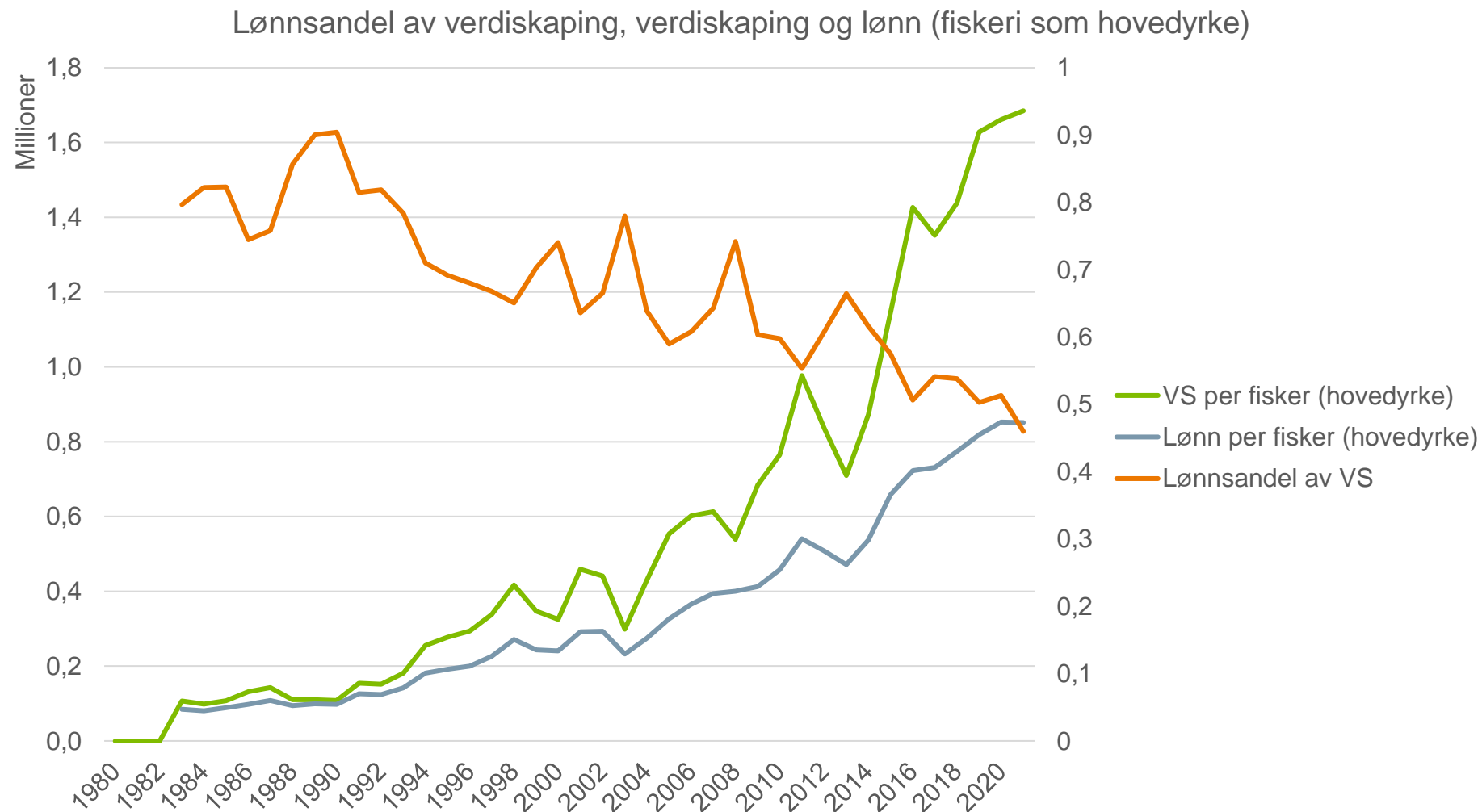
Økt kapitalbinding i flåten

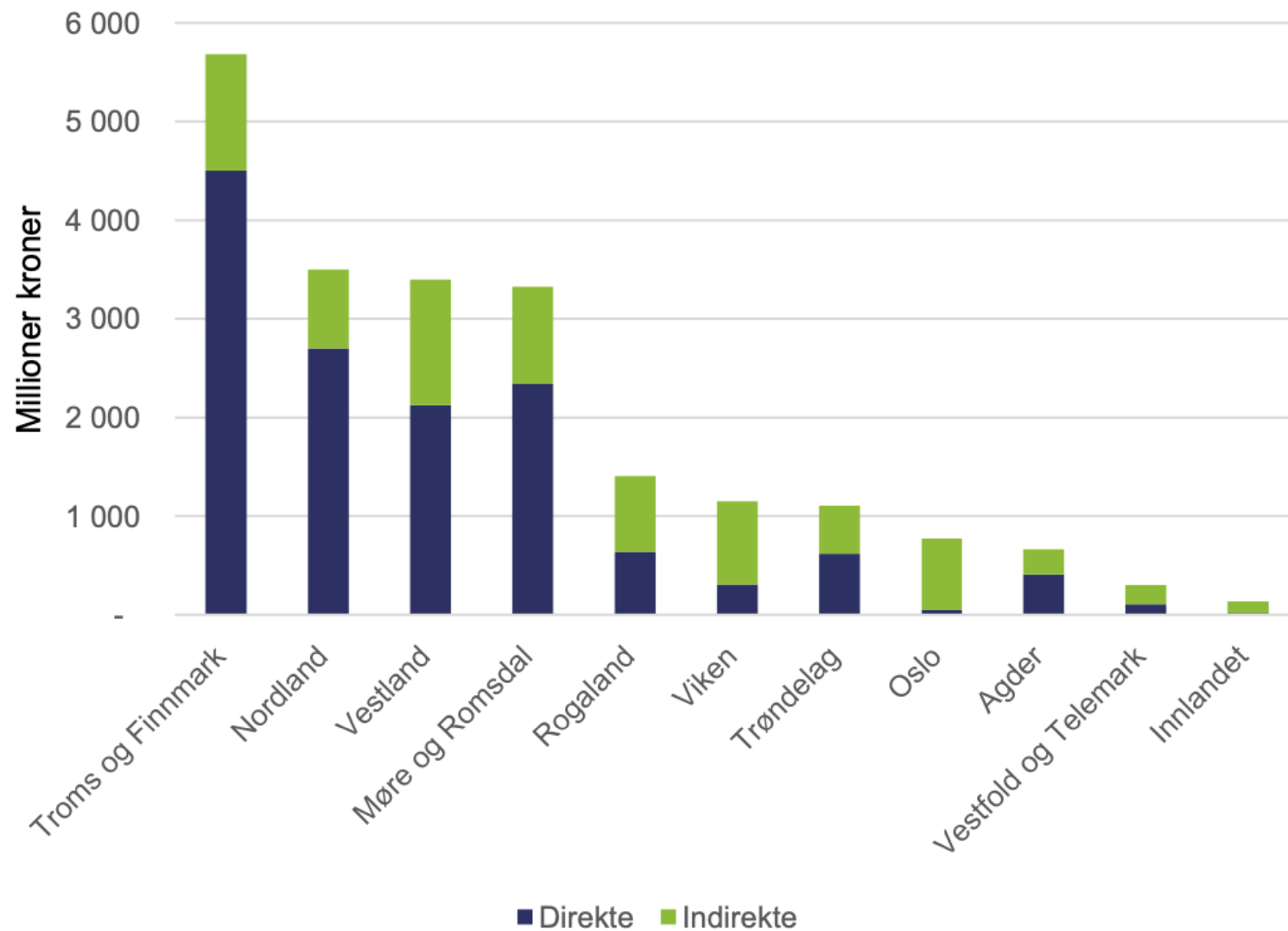
Verdiskaping i fiskeri: fordelt likt mellom arbeid og kapital

Verdiskaping: stor utvikling fra 1980-2022

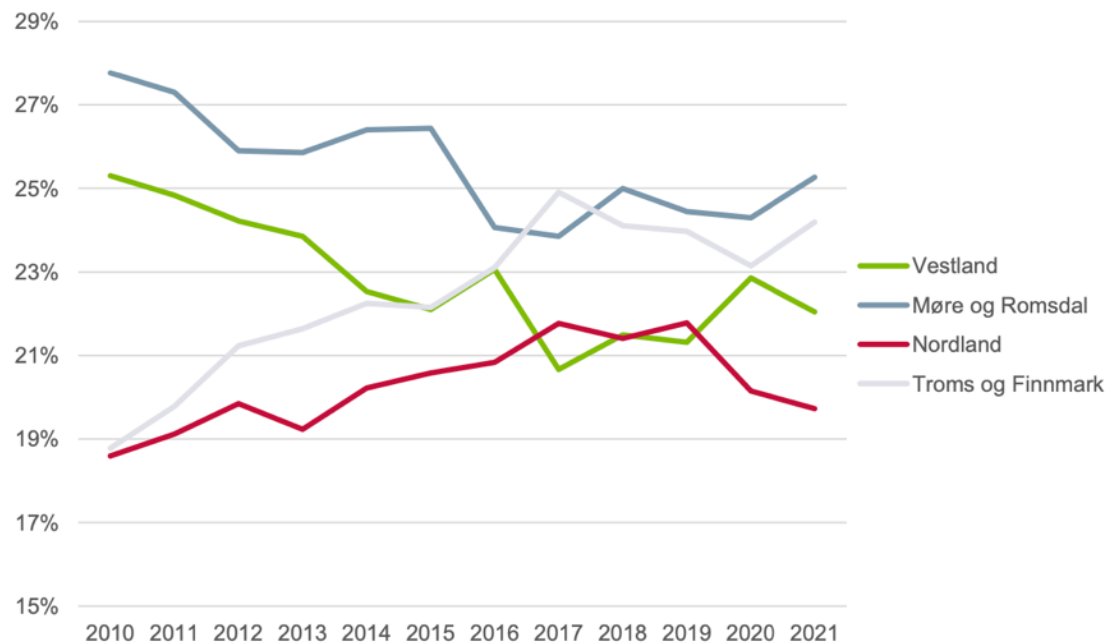

Verdiskaping per fylke

Andel av fangst og landinger

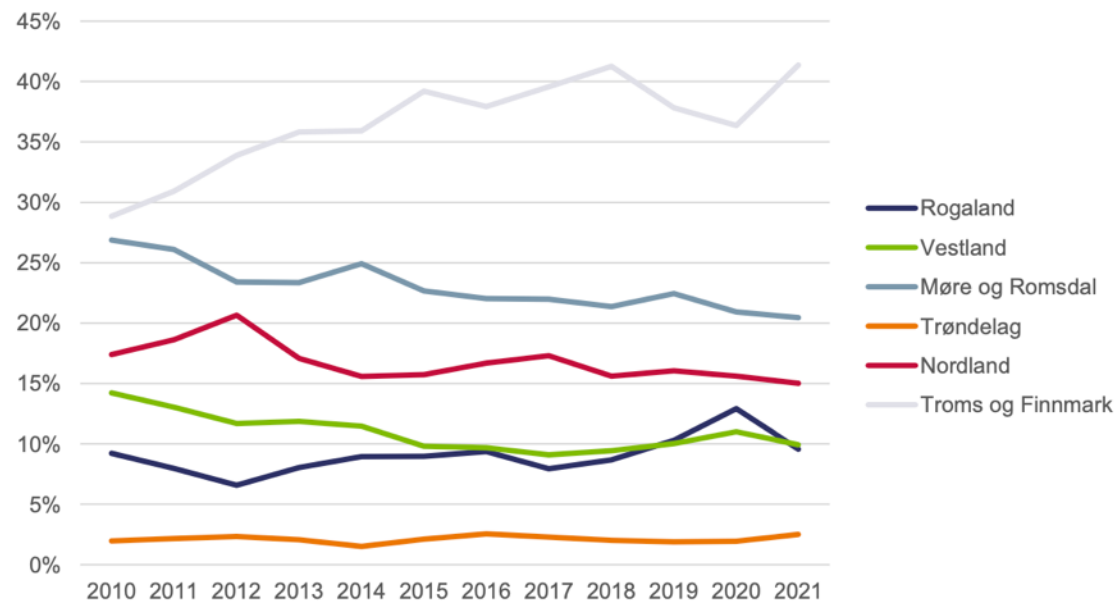
Fangstverdi

Figur 15 Andel av fangstverdi etter fartøyfylke (Kilde: Fiskeridirektoratet)

Troms og finnmark øker mye, Nordland også litt. På bekostning av Vestland og Møre og Romsdal

Landinger (andel av verdi)

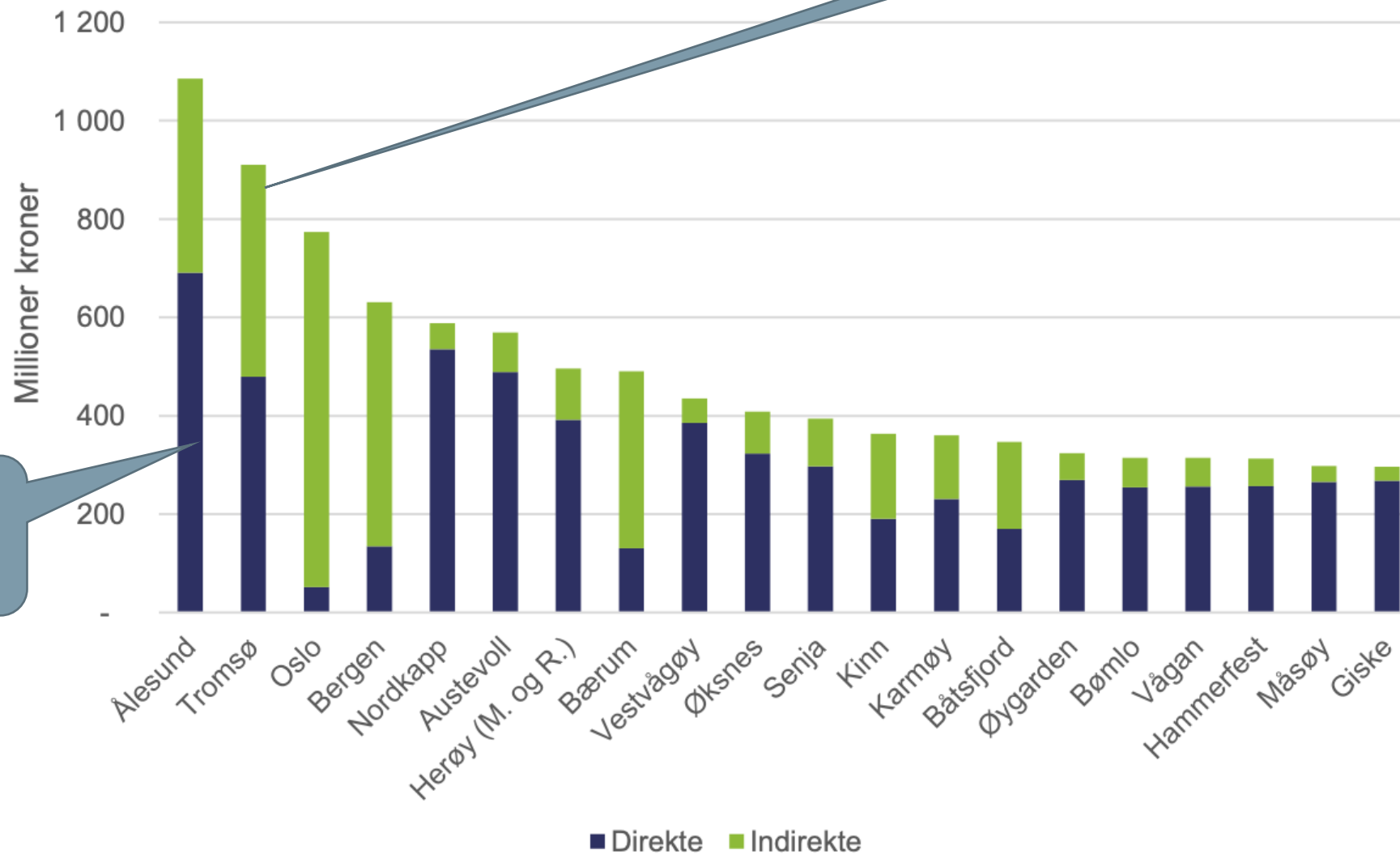
Figur 17 Fylkesfordeling av landingene, prosentandel av totale landinger per fylke, verdi (Kilde: Fiskeridirektoratet)

Troms og finnmark øker mye, Rogaland også litt. På bekostning av Vestland og Møre og Romsdal og Nordland

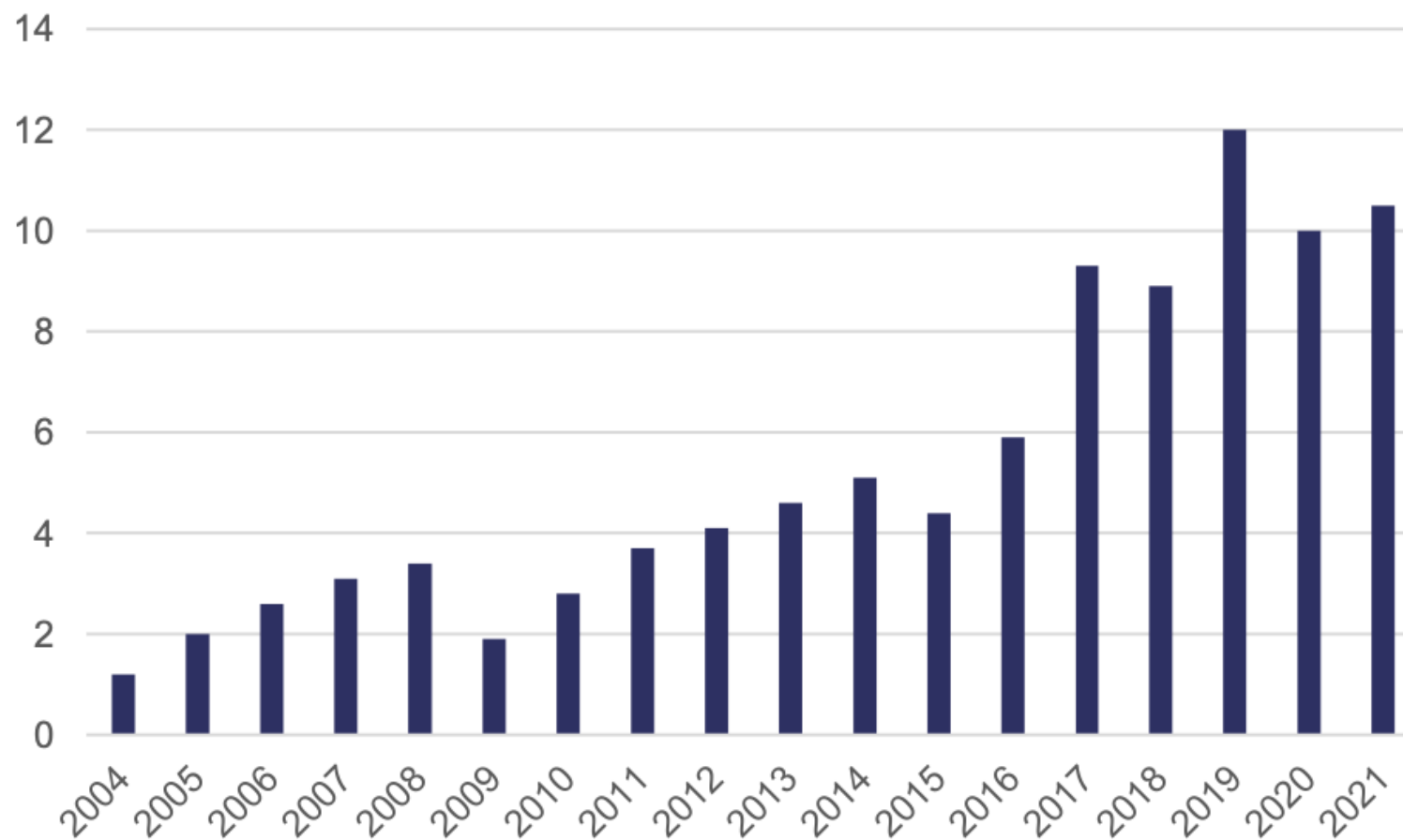
Verdiskaping fordelt på kommuner

Ringvirkninger

Lønn og kapitalavkastning

Investeringer i flåten

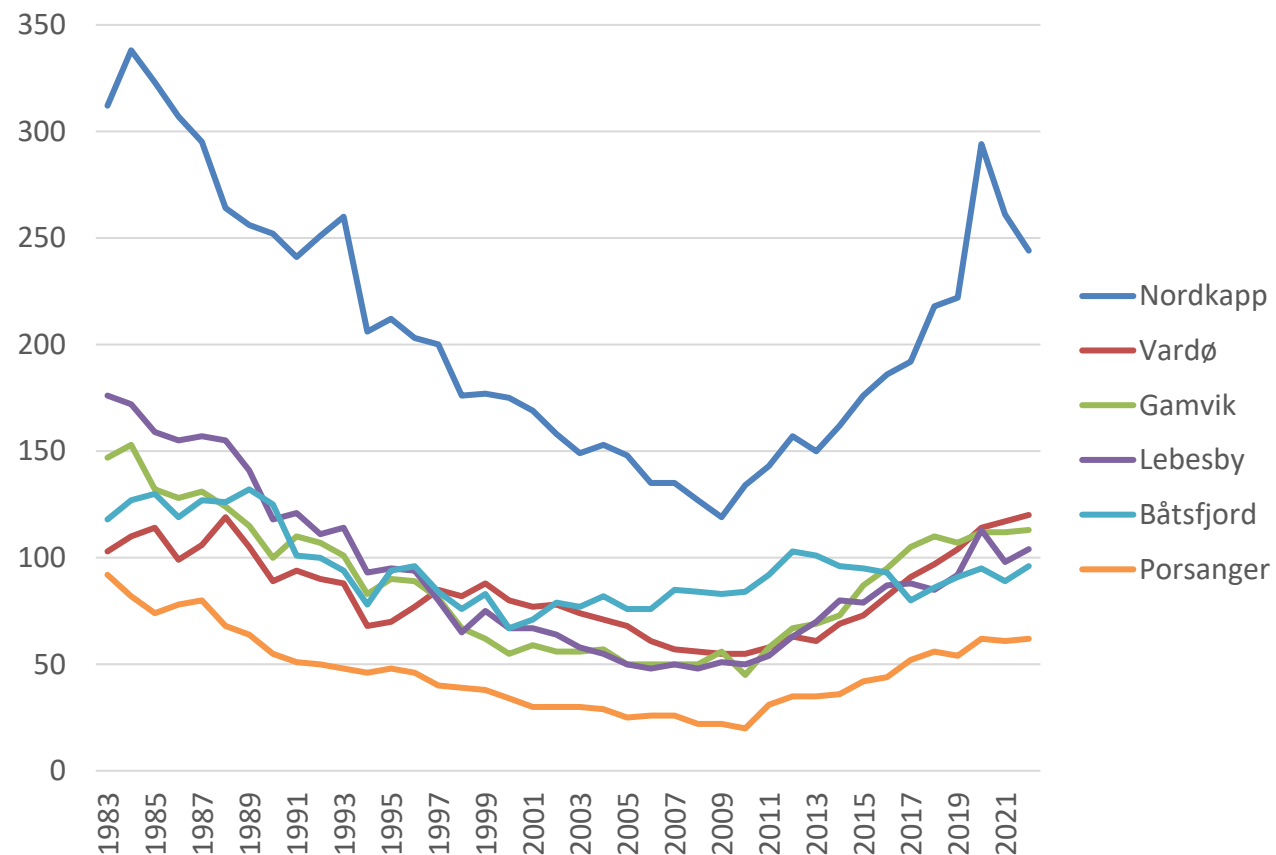
Vil sjømatnæringen bidra mer eller mindre til bosetting?

Fiskeri og demografi

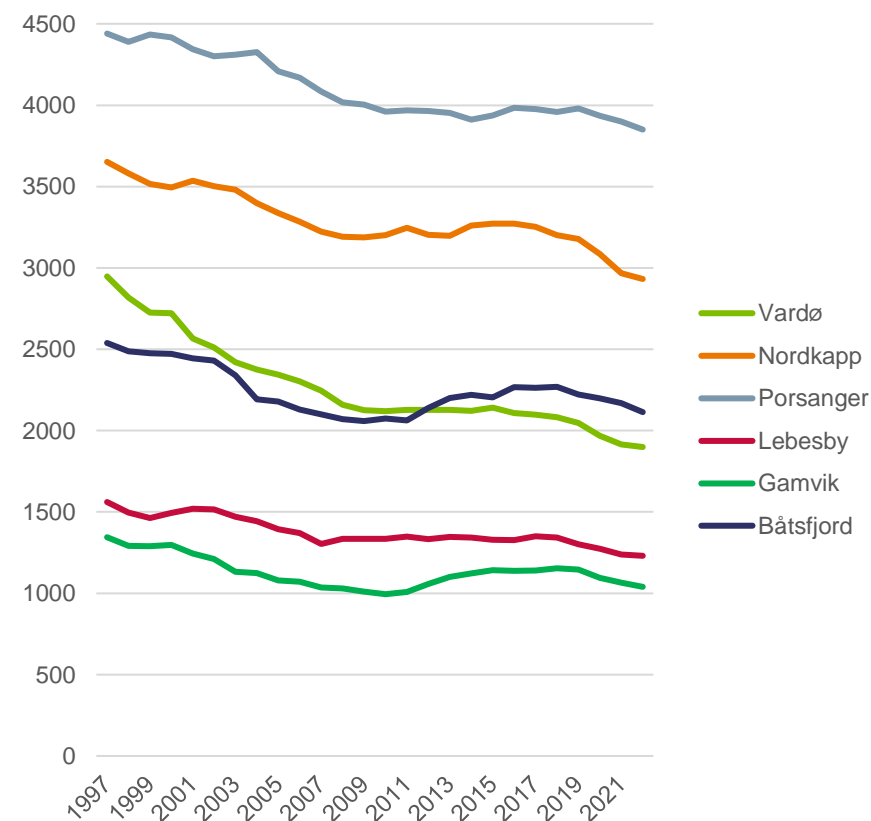
- Øst-Finnmark som eksempel

Fiskere, hovedyrke

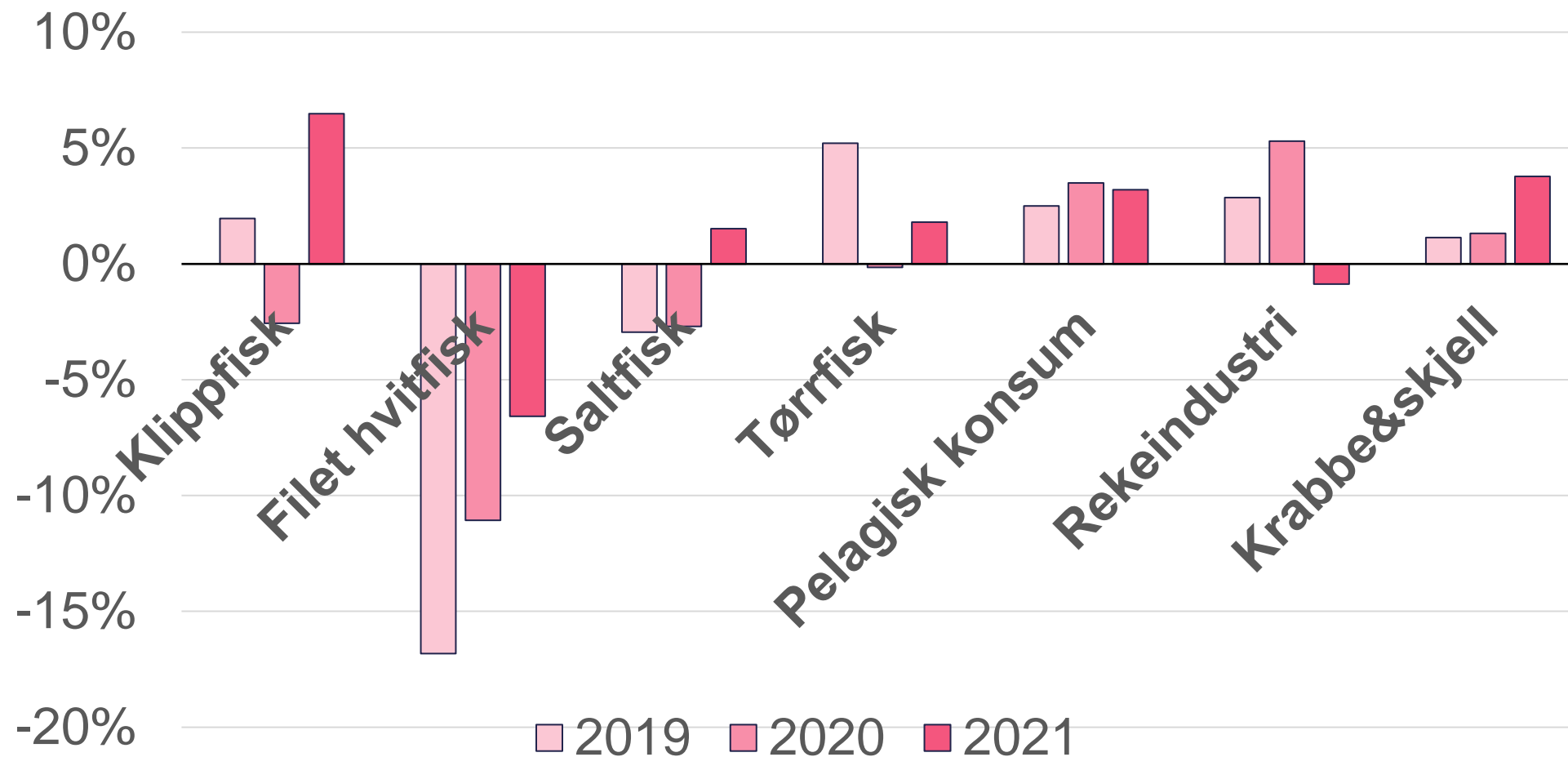

Men hjelper det på demografien?

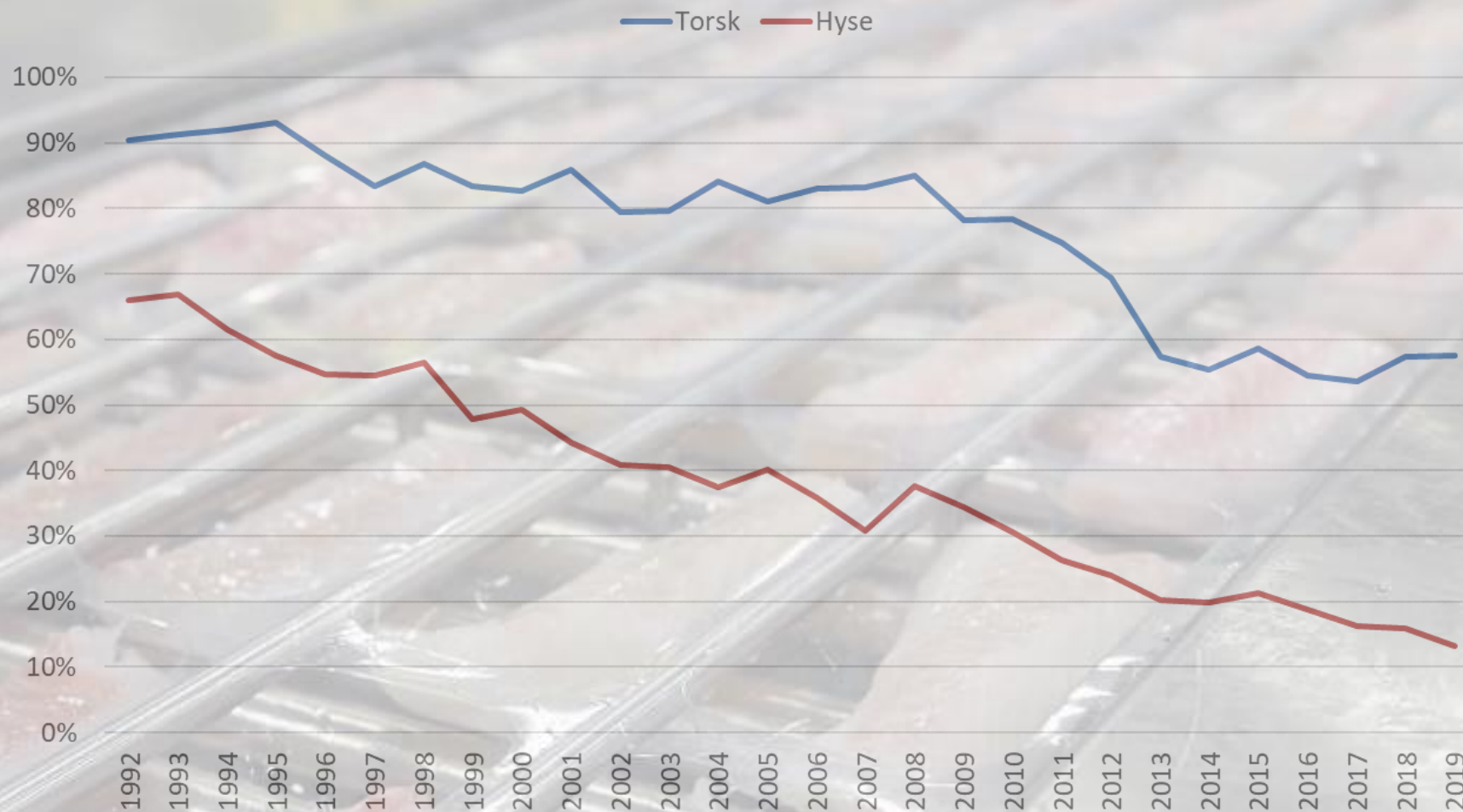
Folketall

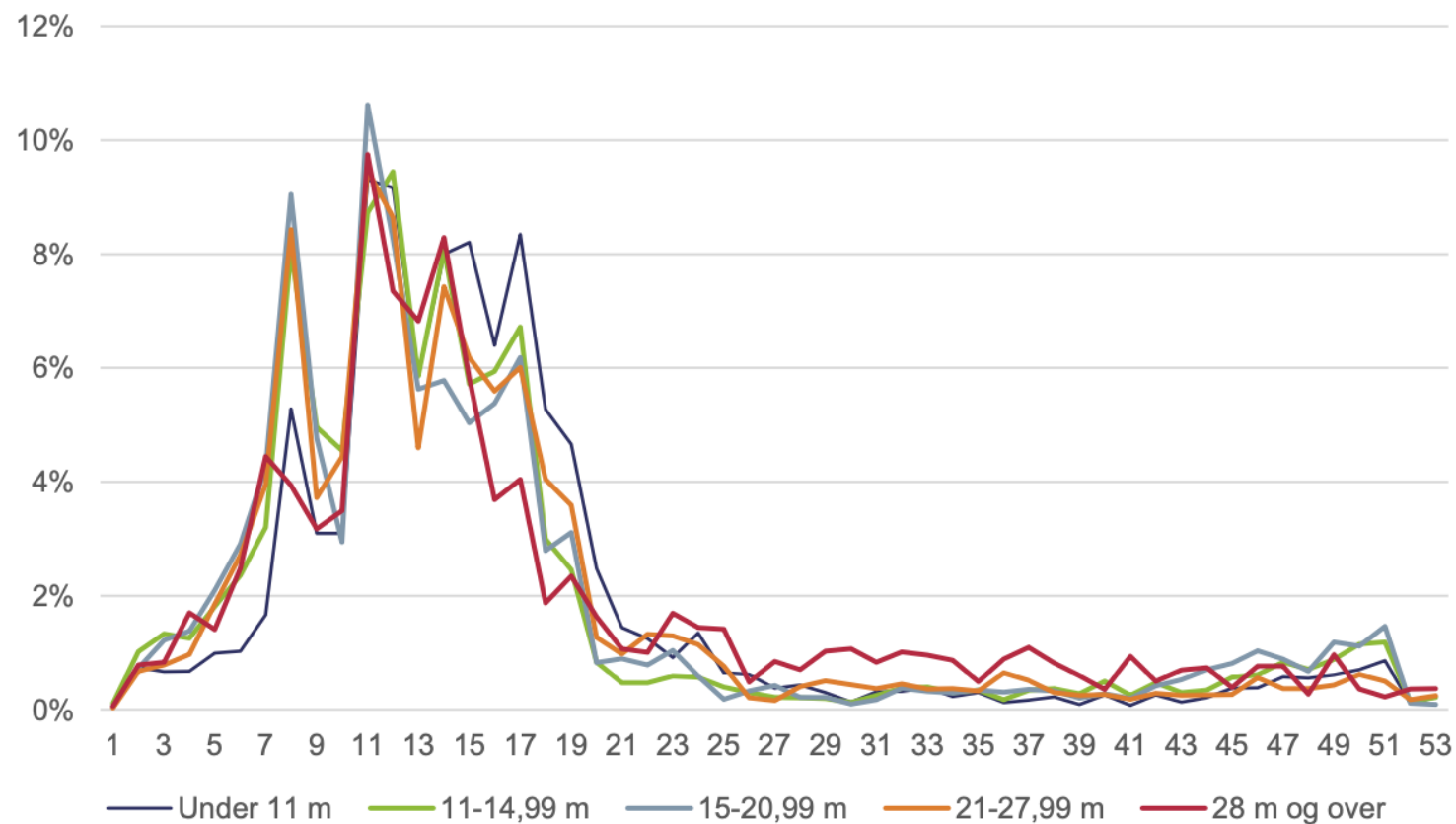
Resultatgrad i fiskeindustrien

En mindre andel av hvitfiskeren foredles i Norge

Landinger fra kystflåten over året

Ta-heim-beskjedar

Det blir færre fiskere over tid (men flere i oppdrett)

Fiskeriene likevel en suksesshistorie - fra subsidier til lønnsom næring

Færre i tradisjonell fiskeindustri – men flere i laks

Leverandørindustrien blir stadig viktigere

Næringen viktigere for BNP – men ikke for sysselsetting

Foredling kan øke?

Oppdrett blir viktigere – men på andre steder enn villfisken

Robuste kystsamfunn – landindustri viktigere enn fangstrettigheter

• Utgitt

 Nofima

Verdiskaping og ringvirkninger
fra fiskeflåten i 2021

Takk for oppmerksomheten!

 /Nofima

 @nofima

 /company/nofima/

 /nofima

#nofima

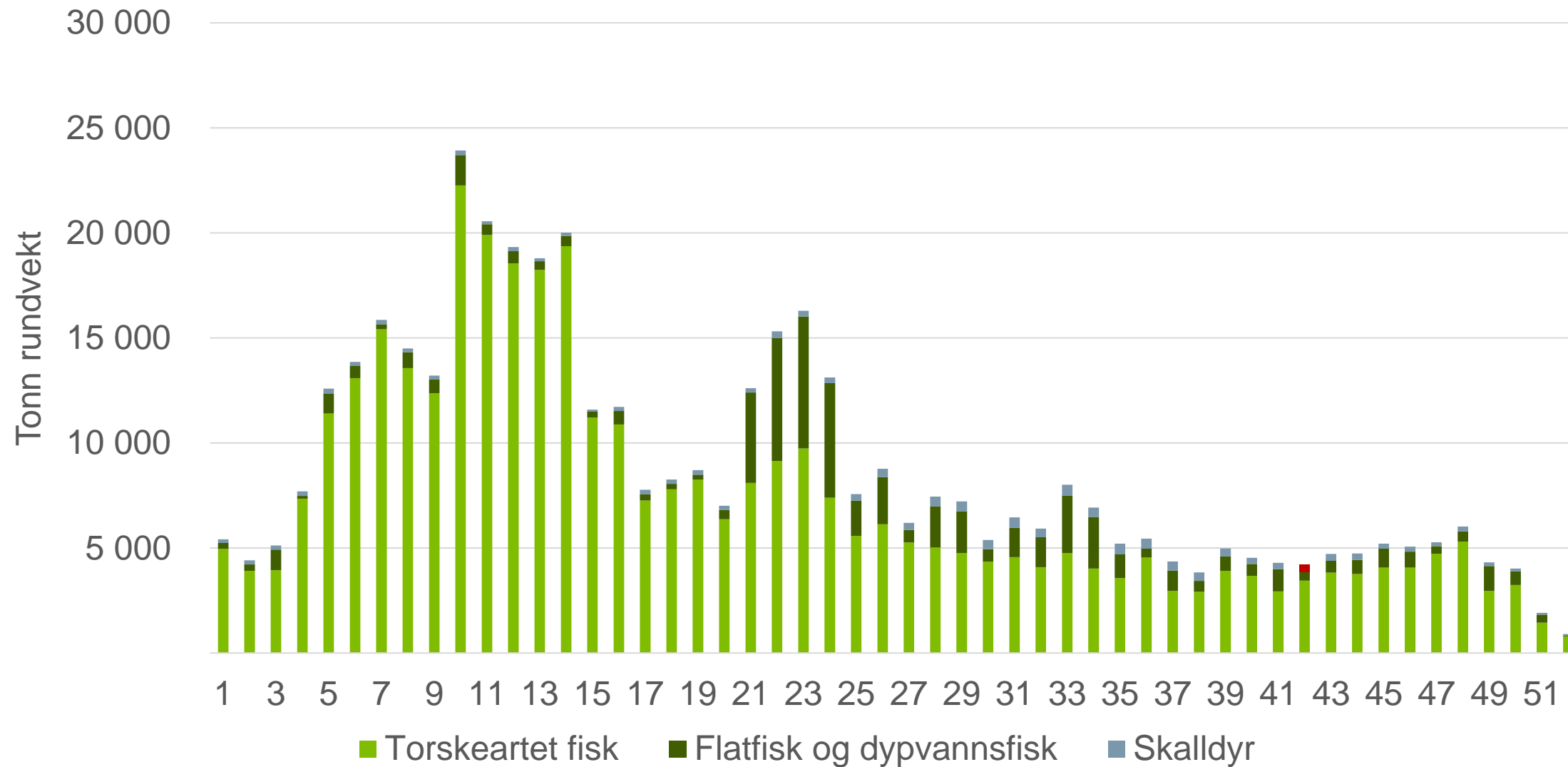
Audun Iversen
Forsker

 Audun.iversen@nofima.no

 /company/nofima/

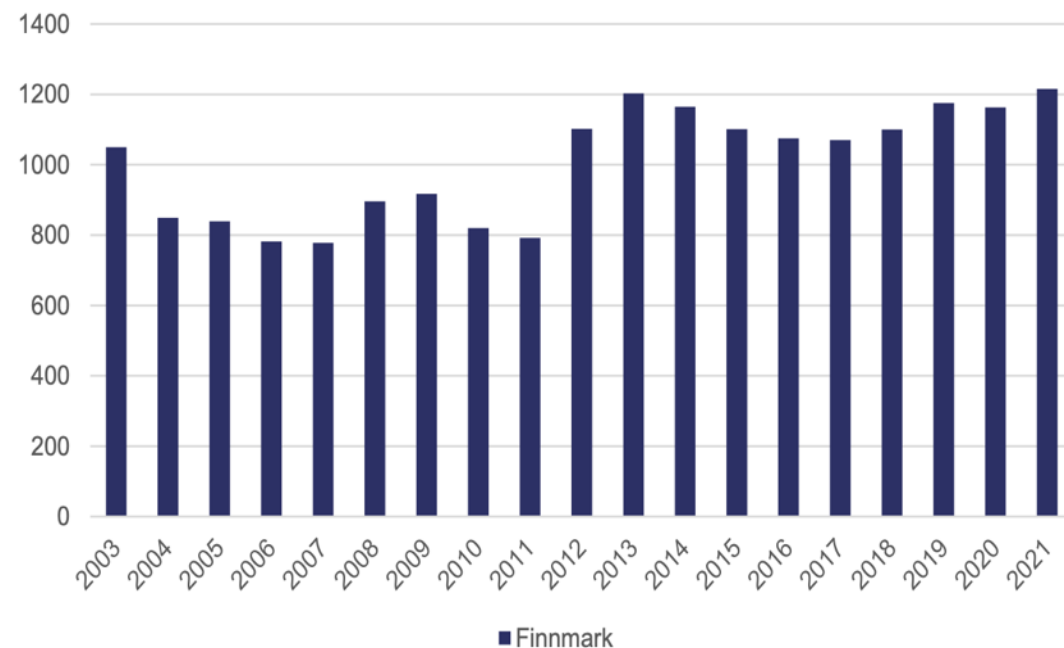
Takk til FHF for finansiering

Landinger av ferskt råstoff i 2022

Fra sysselsetting til bosetting

Syssselsetting

Byregioner

Mest fiskeriavhengige kommuner

Figur 28 Antall sysselsatte i fiskeindustri i Finnmark (Kilde: SSB)

Fra sjømatnæringen: 34 milliarder i skatt i 2021

